

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransensis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

8. De satisfactionis necessitate, & fructu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

- verb. absolutio. §. 5. vers. dicit quis. & p. 2. eod. verbo §. 1. vers. respondendum secundum. & in praxi de Panit. c. 24. quæst. 9. Filliuc. tom. 1. tract. 15. num. 248. Boss. de triplici Iubilæi privilegio sect. 1. casu 3. num. 9. Ego ipse d. p. 3. al leg. 52. num. 8.
21. Patres Iesuæ, & alij Confessarii vigore privilegiorum Rosarii non possunt absolvere penitentes à casibus reservatis Episcopo, nisi privilegia talem tradant facultatem, vel sint obtenta, aut confirmata post Concil. Trident. Ita refert decisum Carc. d. p. 3. c. 2. n. 386. vbi num. 294. pariter resolutum asserit posse absolvere à casibus Episcopo reservatis omnes, qui audiunt Confessiones virtute Bullæ Iubilæi indictæ à Summo Pontif. cum facultate absolvendi à quibuscunque enormibus peccatis referatis Sedi Apostol. etiam in Bulla Cœnæ Domini, sed non virtute privilegiorum, & facultatum perpetuo concessarum, & Rosarii.
22. Regulares utriusque sexus non possunt vigore Bullæ Cruciatæ Confessarios sibi eligere, & ab eis absolvi à casibus reservatis, etiam in Bulla Cœnæ Domini, propter Breve Clementis VIII. Ita Sebast. à Costa *super Bul. Cruciatæ quæst. 107.* Euseb. Herrera *in detis. moral. de off. 9. in fine §. 1. & 2. in princip.* Fr. Emmanuel. *in addis. summ. tom. 3. cap. 7. num. 2.* Fr. Ludovic. Miranda *in man. Prælator. tom. 2. quæst. 34. art. 15. conclus. 2.* Villalob. *in summ. tract. 27. pro Bulla Cruciatæ. claus. 9.* Soar. tom. 3. de relig. lib. 2. cap. 16. vers. 2. latè Hieronym. Roderic. *in compendio quæst. regul. verb. absolutio. num. 24.* optimè Sel *in selectis Canonie. cap. 18. num. 10.* vbi attestatur ita decisum in causa Portugalia & Casella 4. Decembris 1627.
23. Regulares cuiusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, & instituti etiam necessarîo exprimendi, tam intra, quam extra Italiam, in vini privilegiorum, aut confirmationum huiusmodi, quas vel hæcenus obtinuerunt vel deinceps fortè obtinebunt, non possunt quemquam absolvere à casibus in Bulla Cœnæ Domini, aut Ordinario loci reservatis; at si fecus egerint, absolutiones nullæ atque irritæ erunt. Ab alijs verò casibus, & censuris Sedi Apostol. reservatis, siquidem Regulares habent à Sede Apostol. absolvendi facultatem, illa extra Italiâ minimè sublata fuit, ita Aldan. *in compendio canon. resolut. lib. 1. tit. 10. num. 15.* vbi attestatur sic fuisse resolutum in S. Congreg. Episcop. & Regul. sub die 17. Nouembris 1628.
24. Regulares audientes Confessiones in ea diœcesi, in qua sunt approbati, cum facultate etiam casuum reservatorum, absolvere possunt aduenientes ex alia à casibus reservatis in diœcesi penitentium, non autem in illa vbi Regulares confessiones audiunt, dummodo non malitiosè huiusmodi penitentes talem absolutionem quarant, ita Sel. d. cap. 18. num. 3. vbi asserit decisum sub die 19. Nouembris 1616.
- Concessa facultas absolvendi à casibus Sedi Apostol. reservatis, non comprehendit casus, quos Episcopus, & Prælati Religiosi cum suis subditis Regularibus reservavit, nisi de his fieret specialis mentio, ita refert decisum Nicol. Garc. d. p. 3. cap. 2. num. 286.
25. Absolvere Episcopum & cum ipso dispensare poterit ab eodem Episcopo Confessor electus de omni peccati vinculo, de quo potest absolvere, vel dispensare ipse Episcopus, vt dicit resolutum Piafec. *in praxi Episcop. p. 2. cap. 1. num. 17.*
26. Penitentem habentem peccata reservata Episcopo, vel Prælato, & copiam eorum non habentem ad confitendum illis dicta peccata, posse confiteri Parocho, & ab eo absolvi à peccatis non reservatis, reservata absolutione à referatis cum Superiori copiam sui fecerit, resoluunt Nauat. *in man. cap. 26. num. 6.* Jacob de Graff. *in auctis decis. p. 3. lib. 1. cap. 13. num. 70.* Lal. Zech. *de casibus reservatis. in princ. obseru. 4.* Paul. Comitoli. *respons. moral. lib. 1. quæst. 29. num. 2.* Ego ipse *de officio & potestate Episc. p. 3. al leg. 51. num. 12.* Barthol. à S. Fausto *d. tract. de Panit. lib. 8. q. 20.* vbi intelligit in casu necessitatis, & secus resolut si non urgeat necessitas, plures alij, quos refert & sequitur Io. Valer. *d. verb. Penitentia. differ. 10.* aduertens debere penitentem tam reservata, quam non reservata peccata Parocho confiteri, quia quoad eum debet esse integra, licet quoad Superiorem posset esse dimidiata, quod etiâ adnotavit Fagundez *in quinque Ecclesia præcepta. præcept. 2. lib. 8. cap. 3. num. 13.* Barthol. à S. Fausto *d. lib. 8. quæst. 21.*
28. Et notat Piafec. *d. cap. 1. num. 18. in fine. pag. 108.* quod in casibus reservatis cum recurritur ad Episcopum, debet penitens confiteri omnia sua peccata, & Episcopus vel omnia absolvere, vel eum ad inferiorem remittere potest, præmissa facultate absolvendi reservatum, quam sufficit significare ipsi penitenti, vt faciat se absolvi ab inferiore, & creditur tunc ipsi penitenti dicenti facultatem huiusmodi sibi ab Episcopo esse concessam, de quo tamen est consulendus Fagundez *d. lib. 8. c. 3. à num. 2.* & Stephan. de Aluin. *d. c. 33. nu. 7.* Machado *d. lib. 1. p. 3. tract. 1. docum. 3. num. 3.* latè Ioan. de Lugo *d. tractat. de Panit. disp. 20. sect. 6. num. 74. cum segg.* Hurtado *d. tract. de Panit. disp. 11. diff. 14. cum segg.* Barthol. à S. Fausto *tom. 3. tract. de Panit. lib. 4. quæst. 179.*

De Satisfactionis necessitate, & fructu.

CAPVT VIII.

- 1 Doctores de satisfactionis necessitate & fructu agentes.
- 2 Confessarius per se loquendo tenetur satisfactionem seu penitentiam iniungere.
- 3 Penitens quando penitentiam tenetur acceptare.
- 4 Satisfactio an possit fieri per opera aliâ debita quæ tenetur facere ex alio præcepto.
- 5 Penitentiam in peccato mort. adimplens peccat mortaliter, sed penitentia sibi à Confessario iniuncta & satisfaci.

4 De penit. dist. 3. circa princ.
6 Infra cap. 12. Genes. 3. 2. Reg. 12. Num. 12. & 20. Ies. 6. ca. 30. & c. 14. c. 1. Cor. 3. Ephes. 4.

Demum, quo ad satisfactionem, quæ ex omnibus Penitentia partibus, quemadmodum à Patribus nostris Christiano populo fuit perpetuo tempore commendata; ita vna maximè nostra ætate, summo pietatis prætextu impugnatur ab ijs, qui speciem pietatis habent, virtutem autem eius abnegarunt: sancta Synodus declarat, falsum omnino esse, & à verbo Dei alienum, culpam à Domino nunquam remitti, quin vniuersa etiam pœna condonetur. Perspicua enim, & illustrata in sacris litteris exempla reperiuntur, quibus, præter diuinam traditionem, hic error quam manifestissimè reuincitur. Sanè & diuinæ iustitiæ ratio exigere videtur, vt aliter ab eo in gratiam recipiantur, qui ante Baptismum per ignorantiam deliquerint: aliter verò, qui semel à peccati, & Demonis seruitute liberati, & accepto Spiritus sancti dono, scientes templum Dei violare, & Spiritum sanctum contristare non formidauerint. Et diuinam clementiam decet, ne ita nobis absque vlla Satisfactione peccata dimittantur, vt, occasione accepta leuiora putantes, velut iniurij, & contumeliosi Spiritui sancto, in grauiora labamur, thesaurizantes nobis iram in die iræ: proculdubio enim magnopere à peccato reuocant, & quasi freno

4 Hebr. 10. Roma.

freno quodam coercent hæ satisfactionis pœnæ, cautioreſque & vigilantiores in futurum pœnitentes efficiunt; medentur quoque peccatorum reliquijs, & vitioſos habitus, malè viuendo comparatos, contrarijs virtutum actionibus tollunt. Neque verò ſecurior vlla via in Eccleſia Dei vnquam exiſtimata fuit ad amouendam imminentem à Domino pœnam, quàm vt hæc pœnitentiæ opera homines cum vero amici dolore frequentent. Accedit ad hæc, quod dum ſatisfaciendo patimur pro peccatis, Chriſto Ieſu, qui pro peccatis noſtris ſatiſfecit, ex quo omnis noſtra ſufficiencia eſt, conformes efficiuntur, certiffimam quoque inde arrham habentes, quod ſi compatimur, & glorificabimur. Neque verò ita noſtra eſt ſatiſfactio hæc, quam pro peccatis noſtris exolumus, vt non fit per Chriſtum Ieſum, nam quia ex nobis, tanquam ex nobis nihil poſſumus: eo cooperante, qui nos confortat, omnia poſſumus. ita non habet homo vnde gloriatur: ſed omnis gloria noſtra in Chriſto eſt: in quo viuimus, in quo mereamur, in quo ſatiſfacimus: ſcientes fructus dignos pœnitentiæ: qui ex illo vim habent: ab illo offeruntur Patri, & per illum acceptantur à Patre. Debent ergo Sacerdotes Domini, quantum ſpiritus, & prudentia ſuggeſerit, pro qualitate criminum, & pœnitentium facultate, ſalutares, & conuenientes ſatiſfactiones iniungere: ne, ſi forte peccatis conniteant, & indulgentius cum pœnitentibus agant, leuiſſima quadam opera pro grauiffimis delictis iniungendo, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habeant autem præ oculis, vt ſatiſfactio, quam imponunt, non fit tantum ad nouæ vitæ cuſtodiam, & infirmatis medicamentum, ſed etiam ad præteritorum peccatorum, vindictam, & caſtigationem. Nam Claues Sacerdotum non ad ſoluendum duntaxat, ſed & ad ligandum conceſſas, etiam antiqui Patres & credunt, & docent: nec propterea exiſtimarunt, Sacramentum Pœnitentiæ eſſe forum iræ, vel pœnarum, ſicut nemo vnquam catholicus ſenſit ex huiusmodi noſtris ſatiſfactionibus vim meriti, & ſatiſfactionis Domini noſtri Ieſu Chriſti, vel obſcurari, vel aliqua ex parte imminui: quod dum Nonatores intelligere nolunt, ita optimam Pœnitentiam nouam vitam eſſe docent, vt omnem ſatiſfactionis vim & vſum tollant.

Ezech. 35. Ion. 3. Hierem. 3. 18. & 25. f. ſ. ſ. 30. Eccleſ. 17. Matth. 3. 4. 11. & 18. com. ſim. Roman. 5. 3. Ioann. 1. in princip. 2. Cor. 5. Rom. 8. 6. 2. Cor. 3. Philipp. 4. 1. Cor. 11. in ſin. 1. 2. Cor. 10. in ſin. Galat. 6. Act. 7. 4. Luc. 3. 10. 17. c. tempo. 12 cum multis ſeq. 26. q. 7. c. de pœnitent. de conſecr. d. 4. Conc. Carth. 3. cap. 21. & Concil. Carthag. 4. c. 74. Conc. Cabil. ca. 34. & 38. Conc. Aphr. c. 9. 1. Matth. 16. & Ioan. 20. ſupra c. 1. in ſin. & infra c. 3. de vit. de pœnit. m. ſin. c. 13. 3.

V Ide Scholaſt. in 4. à diſtinct. 20. vſque ad 25. S. Thom. in ſupplem. q. 12. & p. 3. q. 94. Caiet. tom. 1. opuſcul. tract. 3. Medin. tract. 3. de ſatiſfact. Petr. Sot. lect. 2. de ſatiſfact. Soar tom. 4. de pœnit. diſp. 37. cum ſeqq. Luc. Pinel. de pœnitent. tract. 3. de ſatiſfact. Pe. r. de Ledem. in ſum. p. 1. de Sacram. vbi de Pœnit. cap. 23. Baldum. in ſuper. opera controuerſ. Bellarm. p. 2. lib. 5. cap. 6. per ſor. Ioan. Maldonat. tom. 2. de pœnit. ſub tit. de ſatiſfact. Marcel. Megal. p. 1. in ſin. confeſſ. lib. 6. Valer. Reginald. in præxi. ſori pœnitent. lib. 7. Fernandez in examine Theologia moral. p. 3. cap. 6. §. 7. Agid. de Coni. de Sacram. & conſur. tom. 2. diſp. 2. dub. 12. num. 107. & diſp. 4. num. 26. in ſine. Torreblanc. de iure ſpir. lib. 14. cap. 8. de ſatiſfactione, Barthol. à S. Fausto tom. 3. tract. de Pœnit. l. 5. de ſatiſfact. Bonacin. de Sacram. diſp. 5. q. 5. ſect. 3. puncto 2. Molit. in ſumma Theologia moral. tract. 7. cap. 25. de ſatiſfact. Homobon. de Boni. de examine eccleſiaſt. p. 1. trac. 5. cap. 15. quæſt. 92. cum ſeqq. Vincent. Palluc. in quæſt. moralib. tract. 8. de ſatiſfact. Iul. Lauer. de Lubilo. & Indulgent. p. 2. c. 5. de ſatiſfact. Iag. in dez. in quinque Eccleſia præcepta. præc. 2. lib. 9. Paul. Layman. in Theolog. moral. lib. 5. tract. 6. cap. 15. Ioan. Sanci. in ſelectis diſp. 35. num. 17. Ioan. de Lugo de Sacram. tract. de Pœnit. diſp. 8. ſect. 2. num. 45. vbi ait per nunc text. non ſemper auferri totum reatum pœnæ ſimul cum culpa. & diſp. 24. ſect. 1. num. 1. vbi dicit, quo licet remiſſa culpa mort. auferatur reatus totius pœnæ æternæ, non tamen auferitur reatus totius pœnæ temporali. & diſp. 25. agit de ſatiſfactione prout eſt tertia pars Sacramenti Pœnitentiæ, Hurtado de Sacram. tractat. de Pœnitent. diſp. 13. de ſatiſfactione ſecundum ſe.

2. Et conuenientes ſatiſfactiones iniungere. Confefſarium per ſe loquendo, teneri arbitrio ſuo condignum ſatiſfactionem, ſeu pœnitentiam iniungere, ex hoc text. colligunt Soar, tom. 4. de Pœnitent. diſp. 38. ſect. 3. Valent. tom. 4. diſp. 7. q. 14. puncto 4. Henriquez. in ſum. lib. 5. cap. 20. §. 5. & cap. 21. in princ. Valer. Reginald. lib. 7. à num. 11. Agid. de Coni. d. tom. 2. diſp. 10. num. 60. cum ſeqq. & à num. 70. Nugn. in addit. q. 13. art. 2. diſp. 1. verſ. ex dictis ſequitur, Paul. Comit. reſponſ. moral. lib. 1. quæſt. 35. num. 2. Ludouic. Bea. reſponſ. caſuum conſcient. p. 3. caſu 1. & 2. Bonacini d. diſp. 5. quæſt. 5. puncto 2. num. 1. Iul. Lauer. d. p. 2. cap. 5. num. 8. & 13. Torreblanc. d. lib. 14. cap. 8. à num. 19. Hurtado d. tract. diſp. 14. diſp. 2. & 3. Barthol. à S. Fausto d. lib. 5. q. 3. cum ſeqq. Fernandez d. §. 7. num. 3. tam ante, quam poſt abſolutionem ſacramentalem, vt tenent Nauarr. in man. cap. 26. nu. 19. Ludouic. Bea. d. p. 3. caſu 3. in princ. Bonacini d. q. 5. ſect. 3. puncto 2. nu. 19. Iul. Lauer. d. cap. 5. n. 11. cum ſeqq. licet rectius ante imponendam credat Fernandez d. §. 7. n. 5.

Pœnitentem teneri pœnitentiam tolerabilem, & humane fragilitati accommodatam acceptare, acceptamque adimplere, niſi adſit rationabilis cauſa non acceptandi, teneri Magiſt. in 3. diſt. 16. vbi S. Thom. quæſt. 1. art. 3. q. 3. Richar. art. 1. q. 1. Durand. quæſt. 5. ad 2. Scot. Scot. qu. 2. art. 2. Soar. d. tom. 4. diſp. 38. ſect. 7. num. 2. Petr. Sot. lect. 2. de ſatiſfact. Maldonat. d. tit. de ſatiſfact. cap. 5. Henriquez. in ſum. lib. 4. c. 8. §. 1. unico commento lit. B. Luc. Pinel. de Sacram. Pœnitent. tract. 3. de ſatiſfact. dub. 4. Valent. tom. 4. diſp. 7. q. 14. puncto 4. Vaquez quæſt. 94. art. 2. dub. 1. num. 5. Nugn. q. 15. art. 1. & quæſt. 13. art. 2. diſp. 3. Marcel. Megal. d. lib. 6. c. 3. num. 3. cum ſeqq. Agid. de Coni. d. tom. 2. diſp. 10. num. 79. Fernandez d. p. 3. c. 6. §. 7. num. 10. cum ſeqq. Bonacina de Sacram. diſp. 5. quæſt. 5. ſect. 3. puncto 4. num. 1. Molit. d. tract. 7. cap. 25. num. 56. Valer. Reginald. d. lib. 7. à num. 75. Iul. Lauer. d. cap. 5. num. 9. Paul. Layman. d. cap. 15. numer. 6. Ioan. de Lugo d. tract. de Pœnit. diſp. 25. ſect. 5. num. 68. cum ſeqq. Torreblanca d. lib. 14. cap. 8. num. 21. cum ſeqq. Hurtado d. tract. de Pœnit. diſp. 14. diſp. 4. Ratio eſt, quia Confefſarius, vt dicunt Doctores citati num. præcedenti, tenetur imponere pœnitentiam; ergo pœnitens tenetur impoſitam acceptare, alioqui fruſtra eſſet potentia, & neceſſitas ad imponendam ex parte Confefſoris, ſi daretur libertas acceptandi ex parte Pœnitentis.

Contra Mart. Ledem. 2. 4. q. 20. art. 4. quæſt. 2. Nauarr. in man. cap. 26. num. 20. & in cap. contrarium, de pœnitent. diſp. 5. num. 18. Ludouic. Bea. d. p. 2. caſu 3. verſ. ex parte ergo pœnitentis. Ioan. Rebell. in hiſtoria miraculorum ſanctiſſimi Roſarij, lib. 3. dialog. 7. Medin. in Cod. de ſatiſfact. quæſt. 6. Zerol. de pœnit. cap. 25. q. 9. Fagundez d. præcept. 2. lib. 3. cap. 3. num. 17. exiſtimantes Confefſorem non poſſe inuitum pœnitentem obligare ad acceptandam pœnitentiam.

Vtrum autem poſſit fieri huiusmodi ſatiſfactio per opera alijs debita, quæ quis tenetur facere ex alio præcepto: vide Bonacin. d. q. 5. ſect. 3. puncto 2. num. 11. Iul. Lauer. d. c. 5. à num. 25. vbi num. 28. rationem aſſignat, quare tempore Miſſæ auſtendæ de præcepto adimpleri poſſit pœnitentia iniuncta à Confefſario, & non poſſit adimpleri ieiunium iniunctum pro pœnitentia tempore vigilia, vel Quadrageſimæ; & ſic quare aliquando per vnicã actionem dentur plures effectus ſatiſfactionis, aliquando verò non reſpondendo in hæc verba: Quando actio terminatur ad plura obiecta ſecundum diuerſas rationes formales, puta iuſtitiæ, Religionis, &c. tunc poſſet per vnicã actionem pluribus obligationibus ſatiſfieri, quia vnum obiectum eſt independentes ab altero; quando verò terminatur actio ad plura, quæ ſub eadem ratione conſide-

et dicitur
quæſt. 10. art. 1. q. 1.
quæſt. 10. art. 1. q. 1.
quæſt. 10. art. 1. q. 1.
quæſt. 10. art. 1. q. 1.
quæſt. 10. art. 1. q. 1.
quæſt. 10. art. 1. q. 1.
quæſt. 10. art. 1. q. 1.
quæſt. 10. art. 1. q. 1.
quæſt. 10. art. 1. q. 1.
quæſt. 10. art. 1. q. 1.

considerantur, tunc non potest per vnam actionem pluribus satisfieri, quia habent idem principium, & eandem rationem formalem, quae terminatur ad diuersa obiecta, à quibus sicuti plura sunt, ita satisfaciens illis debet specificari per modum plurium, alioqui vnum posset pro centum satisfacere debito mille aureorum, & sic vnica satisfactio non possunt adimpleri plura precepta sub eadem ratione formali, v. g. religionis, iustitiae, &c.

Penitentiam in peccato mortali adimplens licet peccet, tamen obligationi penitentiae sibi à Confessario iniunctae satisfacit, vt per Syluest. in summ. verb. satisfactio, num. 7. Sor. in 4. distinct. 19. quest. 1. art. 4. Nauarr. in manual. cap. 3. num. 5. Valent. tom. 4. disput. 7. quest. 14. puncto 3. vers. non est tamen negandum, Soar. tom. 4. disput. 38. sect. 8. num. 3. & 7. Aegid. de Coninck d. rom. 2. disp. 10. num. 22. cum segg. Zerol. de Penitent. c. 2. 5. quest. 18. Bonacina d. quest. 5. sect.

3. puncto 4. num. 1. 5. Iul. Lauer. d. cap. 5. num. 32. & 33. Ioan. de Lugo d. tract. de Penitent. disput. 25. sect. 3. num. 30. cum segg. vbi post Palud. Adrian. Caiet. & Sorum tenet penitentiam posse adimpleri in statu peccati absque graui peccato, Hurtado d. tract. de Penit. disput. 14. difficult. 14. Barthol. à S. Faust. d. tract. de Penitent. lib. 5. quest. 28. vbi quod peccat, non tamen mort. Penitentia enim facta in peccato sortitur suum effectum adueniente charitate, & sublato obice, & per eam satisfit poenae debita, vt per Nauarr. d. cap. 3. num. 5. Henric. d. c. 20. num. 7. Emman. Sa. verb. satisfactio, num. 7. Soar. d. sect. 8. num. 5. Zerol. d. quest. 18. Bonacin. d. punct. 4. num. 17. Iul. Lauer. d. cap. 5. num. 34. Fagundez d. praec. 2. lib. 9. cap. 4. num. 2. Coninck d. disp. 10. dub. 11. plures, quos refert & sequitur Diana moral. resolut. tom. 2. tract. 4. de Sacram. resolut. 85. Ioan. de Lugo d. tract. de Penit. disp. 25. sect. 3. num. 40. Barthol. à S. Faust. d. lib. 5. quest. 27.

De Operibus satisfactoris.

C A P V T I X.

1 Iusti per opera penitentiae, vel sponte assumpta, vel etiam illis praecipit, an possint satisfacere pro poenis ex peccatis remissis restantibus.

2 Flagella inflicta in hoc mundo à Deo si patienter tolerantur, sunt satisfactoria pro peccatis.

Docet praeterea, tantam esse diuinæ munificentiae largitatem, vt non solum poenis, sponte à nobis pro vindicando peccato susceptis, aut Sacerdotis arbitrio pro mensura delicti impositis, sed etiam, quod maximum amoris argumentum est, temporalibus flagellis, à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis, apud Deum Patrem per Christum Iesum satisfacere valeamus.

* Cap. sunt plures in fi. de poenit. dist. 3.

Vide Catech. Roman. Pij V. p. 2. cap. 5. num. 54. Hurtado de Sacrament. tractat. de Penitent. disput. 13. difficult. 3. dum dicit hominem iustum posse bonis operibus satisfacere pro poena temporaria, aliquando restantem post peccatum quoad culpam remissam, Torreblanca de iure spirit. libro 14. cap. 8. num. 12. & 13. vbi quod non solum poenis à nobis pro vindicando peccato susceptis, sed etiam temporalibus flagellis à Deo inflictis, & à nobis patienter toleratis satisfacere valeamus. & num. 17. dicit quod effectus huius satisfactoris ex opere operato, remittit poenam temporalem praeter illam, quae respondere potest merito operantis, & num. 18. quod remittit poenam Purgatorij, nam opera nostra concurrentibus omnibus conditionibus de condigno & iustitia, satisfaciunt pro poena Purgatorij. Vtrum iusti per ope-

ra poenitentiae vel sponte assumpta, vel etiam illis praecipit, possint satisfacere pro poenis ex peccatis remissis restantibus? Affirmant Cardin. Bellarm. lib. 4. de poenitent. cap. 3. cum segg. Valent. tom. 4. disputat. 7. quest. 14. puncto 2. Soar. tom. 4. de Penitent. disput. 37. sect. 1. Aegid. de Coninck de Sacram. tom. 2. disput. 10. num. 14. cum sequentibus.

* Temporalibus flagellis, &c.] Flagella inflicta in hoc mundo à Deo, si patienter tolerantur, esse satisfactoria pro peccatis, docent S. Thom. in add. ad 3. part. quest. 15. artic. 2. Silu. in summ. verb. satisfactio quest. 9. Nauarr. in man. cap. 7. num. 4. quos refert & sequitur Iul. Lauer. de Iubilo, & indulgent. part. 2. cap. 5. num. 30. Torreblanca d. lib. 14. cap. 13. num. 23. Hurtado d. disput. 13. difficult. 7. in princip.

DE EXTREMA VNCTIONE.

Visum est autem sanctae Synodo, praecedenti doctrinae de Penitentia adiungere ea, quae sequuntur de Sacramento extremae Vnctionis, quod non modo Penitentiae, sed & totius Christianae vitae, quae perpetua penitentia esse debet, consummatiuum exultimatum est à Patribus. Primum itaque circa illius institutionem, declarat, & docet, quod clementissimus Redemptor noster, qui seruis suis quouis tempore voluit de salutaribus remedijs

* Infra can. 1. de sacram. Extremae vnct. b. Ephes. 6.

b aduersus omnia omnium hostium tela esse prospectum, quemadmodum auxilia maxima in Sacramento alijs preparauit, quibus Christiani conferuare se integros, dum viuerent, ab omni grauiore spiritus incommodo possint, ita extremae vnctionis Sacramento finem vitae, tanquam firmissimo quodam praesidio munivit. Nam etsi aduersarius c noster occasiones per omnem vitam quarat, & capiet, vt deuorare animas nostras quoquo modo possit, nullum tamen tempus est, quo vehementius ille omnes suae versutiae neruos intendat ad perdendos nos penitus, & à fiducia, etiam si d possit, diuinæ misericordiae deturbandos, quam cum impendere nobis exitum vitae perspiciat.

* 1. Petr. 5. cap. nulli dubium 3. d. Genes. 3. & infra c. 2. in fin.

Vide Theologos in 4. disp. 23. & ibi S. Thom. & Sor. eundem S. Thom. p. 3. q. 29. art. 1. Canonistas in cap. vnico, de Extrema vnctione, Silu. Armil. Victor. Nald. & alios summistas verb. Extrema vnctio, Victorel. de Extrema vnct. Catechism. Roman. eod. verb. Cardin. Bellarm. in controvers. Cathol. tom. 3. lib. vnice, de Sacram. Extrema vnctionis, Valent. tom. 4. disput. 8. Soar. tom. 4. de poenitent. disput. 39. cum quinque

segg. Viuald. in candel. aureo. tit. de Sacram. vbi de Extrema vnctione. Ioan. Maldon. tom. 2. controvers. tit. de Extrema vnctione. Henric. in summ. lib. 3. cap. 8. Fr. Emman. quest. regul. tom. 3. questione 79. art. 3. cum segg. Zerol. in praxi Episcop. part. 1. verb. Extrema vnctio, Petrus de Ledefina in summ. part. 1. de Sacrament. vbi de Sacrament. Extrema vnctionis, Franc. Pitigian. disp. 23. questione vnica art. 1. cum segg. Valer.